7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ 2811 30/6/2006

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21337 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR'un, "Adana'daki şiddet olaylarına ve çözümlerine ilişkin" İlgi yazı eki 7/14384 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. Bilindiği üzere, söz konusu olaylarla ilgili olarak okul içinde alınması gereken önlemler Bakanlığımız tarafından, okul dışında alınması gereken önlemler ise İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır.

İçişleri Bakanlığından alınan bilgiye göre; okul çevrelerinde meydana gelen şiddet olaylarının önlenmesi amacıyla 09.09.2003 tarihli ve 140 numaralı "Okul Çevrelerinde Alınacak Güvenlik Tedbirleri" konulu Genelge, 02.11.2004 tarihli ve 196551 sayılı "Çocukların Karıştığı Suçların Önlenmesi" konulu yazı ile 17.02.2006 tarihli ve 17 numaralı "Önleyici Tedbirler" konulu Genelge hazırlanarak tüm illerimize gönderilmiştir

Çocuklar ve gençlerde şiddet, genel olarak; aileden, medyadan, kültürel ve sosyal yapıdaki bozulmalardan, ekonomik nedenlerden ve sapkın inanç ve yaklaşımlardan kaynaklanabilmektedir.

Bakanlığımız tarafından üç yıl önce, Ülke genelinde çocuk ve gençlerimizin zararlı madde kullanımı, suç, şiddet, intihar ve sapkın gruplara katılım gibi risklerden korunması ve önleme programları yürütülmesi amacıyla hazırlanan "Çocuk ve Gençlerimizin Risklerden Korunması" konulu 2003/91 numaralı Genelge hazırlanarak bütün valiliklere gönderilmiştir.

2004'de iller için Temel Önleme Formatörü yetiştirme çalışmasına başlanmış ve bu kapsamda gençler için çeşitli risklere karşı illerde temel önleme konusunda ilgili personeli eğitecek ve çalışmalara liderlik edecek formatörler yetiştirilmiştir. Bu formatörlerle illerde ekipler oluşturulmuş, temel önleme programları ve bunların uygulama projeleri geliştirilmektedir. Bunlar değerlendirilerek 2006-2007 öğretim yılında uygulamaya konulacaktır.

2004/65 ve 2005/95 numaralı genelgelerle örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde sorunlara erken müdahale ve özellikle sorunun oluşmadan önlenmesine yönelik gelişimsel koruyucu yaklaşım esas alınarak veli-öğretmen ve yönetici eğitimine yönelik eğitim çalışmalarına önem verilmesi istenmiştir.

Rehber öğretmeni olmayan okullara da rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin götürülmesi özellikle eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerinin her öğrenciye ulaştırılması istenmiştir. Ayrıca, Psikososyal Koruma Önleme ve Müdahale Birimi, çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmaları kapsamında;

- Ülke genelinde mevcut durum analizinin yapılması,

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

- Standart veri toplama araçlarının hazırlanması,
- Ülke genelinde yürütülen çalışmalarda ortak bir anlayış ve çalışma etiği oluşturulması,
- Ulusal ve uluslararası yürütülen projelerle veya ikili anlaşmalarla teknik destek alınması ve kaynak oluşturulması,
- Bilimsel araştırmaların ve ilgili literatürün izlenmesi,
- Dünyada yürütülen çalışmalardan elde edilen bilgi ve deneyimlerin değerlendirilmesi,
- Koruma, önleme ve müdahale model ve programlarının oluşturulması,
- İzleme, değerlendirme ve yönlendirme hizmet modellerinin oluşturulması

konularında sektörel ve uluslararası işbirliği anlayışı çerçevesinde bir çalışma stratejisi oluşturulması doğrultusunda hizmet yürütmektedir.

Yapılan araştırmalar; risklerden korunmada ve önleme çalışmalarında bireylerin kişisel kaynaklarının zenginleştirilmesi, sosyal ve yaşam becerilerinin güçlendirilmesine ilişkin programların olumsuz sonuçların önlenmesinde en etkili yöntem olduğunu göstermektedir.

Okulda Şiddeti Önleme / Güvenli Okul Çalışmaları başlatılmıştır. Bu konuda Nisan-2006'da 7 aşamalı bir plan geliştirilmiştir. Bu aşamalar şunlardır:

- Okullarda Ortak Anlayış Geliştirme.
- Kurumsal Süreçleri Oluşturma /Geliştirme.
- Öğrenci Odaklı Stratejiler Geliştirme.
- Rehberlik Araştırma Merkezi ve Okul Yöneticilerini Destekleme.
- Okul Politikasını Geliştirme (Genel Politika ve Stratejileri Okula Uyarlama).
- Okul Uygulamaları (Temel önlemeye yönelik başetme ve yaşam becerileri programları, vb.).
- Güvenli Okul Oluşturma (Risk analizi, sürdürülebilir önlemler, vb.).

Bunun ilk adımı olarak Okulda Şiddeti Azaltma ve Önleme MEB Strateji ve Eylem Planı ilgili paydaşların görüşüne sunulacaktır. Daha sonraki uygulanma ve faaliyetler bu stratejilere ve eylem planına göre yönlendirilecektir.

Bakanlığımız, UNICEF ile birlikte 28-31 Mart 2006 tarihinde İstanbul'da Şiddet ve Okul: Okul ve Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirlerle ilgili uluslar arası katılımlı bir de Sempozyum düzenlemiştir.

Ayrıca, "Öğrencilerimizin Zararlı Madde Kullanımı ve Şiddet Gibi Risklerden Korunması" konulu 14.03.2006 tarihli ve 2006/22 numaralı Genelge ile şiddetin önlenmesi için Bakanlık merkezi ve yerel düzeyde yürütülecek rehberlik önlemlerinin düzenlendiği "Okullarda Şiddetin Önlenmesi" konulu 24.03.2006 tarihli ve 2006/26 numaralı Genelge de valiliklere gönderilmiş olup çocukların ve gençlerin şiddet ve benzeri risklerden korunması için; il emniyet müdürlükleri, il sağlık müdürlükleri, il gençlik ve spor müdürlükleri, il müftülükleri, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, kredi ve yurtlar kurumu il müdürlükleri,

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

belediyeler, yerel radyo ve televizyon kurumlarıyla işbirliği yapılmaktadır.

Diğer taraftan, rehberlik çalışmalarının daha etkin bir hâle getirilmesi için, ilköğretim 1-8'inci sınıflar düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışmanın temel kazanımlarına bir ara disiplin olarak Türkçe, matematik, hayat bilgisi, fen ve teknoloji ve sosyal bilgiler dersleri öğretim programlarında yer verilmiştir. Böylece rehberlik, hem program hem de uygulama boyutunda bir sürece dönüştürülmüş ve bütün öğretmenlerin görev alanı kapsamına da alınmıştır.

Konunun haftalık ders çizelgeleri ile ilgili olan boyutu da tamamlanarak ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde rehberlik çalışmalarının haftada birer saatlik zorunlu ders hâlinde yapılması sağlanmıştır.

Ayrıca, bu programlarla öğrencilerin;

- Sorumluluklarını ve haklarını bilen, çevresiyle uyumlu kişiler olarak yetişmeleri,
- Toplumun önemsediği sorunlara karşı duyarlı olmaları,
- Kendi örf ve adetleri içerisinde psikolojik, ahlaki, sosyal ve kültürel konularda gelişmeleri,
- Kişiliklerinin geliştirilmesi,
- Fiziksel ve psikolojik açıdan sağlıklı bireyler olarak yetişmeleri,
- Kültürel ve sanatsal değerlerimizi benimsemeleri,
- Anne ve babalarının okul yöneticileri ve öğretmenlerle iş birliği içinde olmaları,
- Görev ve sorumluluklarını bilmeleri,
- Hayattaki kurallara uymaları,
- Disiplin kurallarına uymaları,
- Problemleri çözme becerisine sahip olmaları

amaçlanmaktadır.

Öğretmenlerin okul PDR programı çerçevesinde yürütecekleri rehberlik görevlerinin yanında, özellikle ilköğretim okulları haftalık ders çizelgesinde yer alan zorunlu rehberlik saatlerinde sınıf rehber öğretmenlerinin yapması gereken rehberlik etkinlikleri ve çalışmaları için "İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Rehberlik Saati Programı" da hazırlanmıştır.

İlköğretim ve orta öğretimde, ders programlarının yanında öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemek amacıyla da "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği" hazırlanmış, 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelikle, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımcılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilke olarak alınmıştır.

Bu ilkelerle;

7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

- Öğrencilerin çevrelerine duyarlı ve liderlik özelliklerine sahip bireyler olarak yetişmeleri, ilgi ve istidatlarını geliştirmeleri,
- Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikler içermesi,
- Öğrencilerin toplumsal hayata, sorunlarını çözümeye ve yöneltici projeler hazırlamaya özendirilmesi,
- Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği göz önüne alınarak tüm etkinliklerde geniş katılımın sağlanması,
- Öğrencilerin yöneltilmeleri ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesi,
- Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanması ve yürütülmesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve ihtiyaçları ile çevrenin imkânları ve şartlarının göz önünde tutulması,
- Çalışmaların daha çok ders dışı zamanları kapsayacak ve değerlendirecek şekilde planlanıp uygulanabilmesi,
- Ders programlarının göz önünde bulundurularak desteklenmesi,
- Yurt içinde ve yurt dışında bulunan okullardaki öğrenciler ile ortak çalışmalar yapılması,
- Çalışmalarda resmî, özel sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla öğrenci ve veli iş birliğinin sağlanması,
- Sosyal etkinliklerle öğrencilerin estetik, etik ve duygusal yönden gelişmelerinin sağlanması

hedeflenmiştir.

Bakanlığımız Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından da ergen çocuklara yönelik (11-18 yaş grubu) "Psikolojik Destek" adı altında görsel ve işitsel eğitim seti hazırlanmıştır. Söz konusu eğitim seti 13 bölümlük TV Programı ve 13 bölümlük Radyo Programı formatında hazırlanmıştır. Hedef kitlesi öğretmen ve veliler olan programlar gençlerin fiziksel ve zihinsel gelişimlerine yönelik olarak hazırlanmıştır. Söz konusu programlar halen TRT de yayınlanmakta olup anılan Genel Müdürlüğümüzün web sayfasında Ders Destek Bölümü altında yayınlanmaktadır. Hazırlanan programlar okullara dağıtılmak üzere tüm il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerine gönderilmiştir. Ayrıca RÜTÜK ile yapılan bir anlaşma ile program kapama cezası uygulandığı dönemde kapatılan programların yerine bu eğitim programlarının yayınlanması söz konusu olmuştur. Bununla birlikte anılan Genel Müdürlüğümüz bünyesinde ulusal kanallarda yayınlanmak üzere şiddetin zararlarını içeren 8 ayrı spot program hazırlanmaktadır.

Bakanlığımızın görev alanına giren her konuda imkânlar oranında gerekli çalışmalar yürütülmekte, bu kapsamda yukarıda belirtildiği gibi çocuk ve gençlerin şiddet ve benzeri risklerden korunması için de gereken yapılmaktadır.

Söz konusu araştırmanın sonucu Bakanlığımıza intikal ettirilmemiş olup Adana

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

Valiliğinden alınan konuya ilişkin bilgiden de; İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından 2005-2006 eğitim-öğretim yılı içinde okullarda şiddetin önlenmesiyle ilgili olarak:

a) "Temel Önleme Formatörlüğü Projesi"nin devam ettirildiği, konuyla ilgili olarak 10 ayrı kurs düzenlenerek 250 rehber öğretmenin eğitimden geçirildiği,

b) Risk altında bulanan çocukların eğitimi ve alınması gereken önlemlerle ilgili seminer düzenlenerek, İlin riskli bölge ve okullarında görev yapan 47 öğretmenin eğitimden geçirildiği,

c) Sağlık, Sosyal Hizmetler ve Emniyet Müdürlüğü iş birliği ile sokak çocukluğu ve önlenmesi konulu planlama yapılarak mobil ekipler oluşturulduğu ve çalışmaların devam ettiği,

ç) Valiliğin koordinatörlüğünde yine aynı birimlerin iş birliği ile çocuklarda ihmal ve istismarı önleme konulu rehabilitasyon merkezi oluşturulduğu, iyileştirmeye yönelik çalışmalara devam edildiği,

d) Okullarda Şiddetin önlenmesi konusunda ortaöğretim okullarının müdürlerine yönelik konferans düzenlendiği,

e) Okullarda şiddetin önlenmesi konulu ailelere ve kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik olarak bültenler hazırlandığı ve yayımlandığı,

f) Okullardaki idareci, öğretmen ve velilerin yararlanması amacıyla "Okulda Şiddet ve Saldırganlığın Nedenleri ve Önlenmesi" konulu broşür hazırlanarak okullara dağıtıldığı,

g) Çocuk mahkemelerinden, rehabilitasyon ve eğitim amaçlı olarak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilen çocukların rehberlik ve araştırma merkezlerinde uyum ve gelişimleri için çalışmalar yapılmakta olduğu,

ğ) Emniyet Müdürlüğü iş birliği ile okullardaki risk durumlarının önlenmesi amaçlı "Okul Polisliği" uygulamaları kapsamında risk taşıyan ve destek almaya ihtiyaç hisseden öğrencilerin tespit edildiği, rehberlik araştırma merkezlerince bu öğrencilere ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmetlerine devam edildiği,

h) Riskli çocuklar ve eğitimleri ile ilgili olarak, İlde konuyla ilgili uygulama yapabilmek için 20 pilot ilköğretim okulu seçildiği ve bu okulların müdür ve müdür yardımcılarına yönelik olarak eğitim seminerleri düzenlendiği,

ı) Formatör olarak yetiştirilen öğretmenlerin bu 20 okul ve kendi çevrelerindeki, çevre itibariyle dezavantajlı diğer okullara giderek çalışan, risk altında bulunan ve okul çağında olmasına rağmen okula gidemeyen çocukların tespit edilmesi, anket yapılması ve aile ziyaretleri yaparak ailelerin bilinçlendirilmesi çalışmaları yaptıkları,

i) Yine aile eğitim ve aile rehberliği kapsamında 60 ayrı okulda, iletişim bilinci eğitimi kapsamında 50 okulda, temel önleme hizmetleri kapsamında 10 okulda velilere ve öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları düzenlendiği,

j) Parçalanmış aile çocuklarının eğitimi, Okullarda Temel Önleme, Çocuklarda

7/14384

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ / /2006

Konu : Soru Önergesi

Gelişim Bozuklukları ve Nedenleri, Ergenlik ve İletişim, Takım Çalışması ve Problem Çözme Yolları, Aile Eğitimi ve Okul Çevre İlişkileri konulu 6 ayrı kitapçık hazırlanarak internet aracılığı ile kamuoyuna duyurulduğu,

k) Öğrencilerde öfke kontrol eğitiminde NLP tekniğinin uygulanması konulu tüm rehber öğretmenlere yönelik konferans düzenlendiği,

l) İlde üniversite, yerel yönetimler, emniyet, sağlık ve benzeri kurum temsilcilerinin ve tüm okul idarecileri ve her okuldan öğretmen temsilcilerinin katılımı ile "Okullarda Şiddet ve Güvenli Okul" konulu sempozyum düzenlendiği,

m) İdareci, öğretmen ve velilere yönelik "İntihar", "Ergenlik", "Anne ve Baba Destek Eğitimi" konularında seminer ve kurslar düzenlendiği,

n) Velilere yönelik olarak "Çocukla İletişim", "Ergenlik Dönemi", "Gençlerde Zararlı Alışkanlıklar ve Önlenmesi" ve benzeri konularda okulların isteğine bağıl olarak konferanslar düzenlendiği,

o) Okullarda uyum problemleri olan öğrencilere yönelik bireysel psikolojik danışma hizmetleri verildiği,

p) Gençliğin Korunması ve Okullarda Şiddetin Önlenmesi konulu İl Eylem Planı hazırlanarak tüm birimlerine iletildiği ve aynı paralelde tüm birimlerden çalışma yapmaları istenildiği,

r) Rehberlik ve Araştırma Merkezince okullarda şiddet, uyuşturucu kullanımı, saldırganlık eğilimleri ve benzeri konularda çalışmalar yapıldığı

anlaşılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr